

KLASA: 602-04/17-04/0009
URBROJ: 355-06-02-21-0040
Zagreb, 27. rujna 2021. godine

AKREDITACIJSKA PREPORUKA
Agencije za znanost i visoko obrazovanje
u postupku reakreditacije dijela djelatnosti
Filozofskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku

U postupku reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija, koja je temeljem plana Agencije za znanost i visoko obrazovanje (u dalnjem tekstu: Agencija), provedena u godini 2017., vrednovan je dio djelatnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Pedagogija i kultura suvremene škole* na Filozofskom fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku.

Dana 8. lipnja 2018. godine Agencija je, uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta, donijela Akreditacijsku preporuku (KLASA: 602-04/17-04/0009; URBROJ: 355-06-02-18-0012) kojom je ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje preporučeno:

„1. Izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka od tri godine za obavljanje dijela djelatnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Pedagogija i kultura suvremene škole* na Filozofskom fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku.“

Ukoliko visoko učilište ispuni tražene uvjete za dio djelatnosti prije isteka pisma očekivanja, preporuča se, po dostavi dokaza, razmotriti izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje tog dijela djelatnosti.“

Ministarstvo znanosti i obrazovanja izdalo je, dana 17. rujna 2018. godine, pismo očekivanja (KLASA: 602-04/18-13/00090; URBROJ: 533-04-18-0002) s rokom uklanjanja nedostataka od tri godine za dio djelatnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku koji se odnosi na izvođenje poslijediplomskog sveučilišnog studija *Pedagogija i kultura suvremene škole*.

Navedenim pismom očekivanja bilo je određeno da će se, ukoliko visoko učilište ispuni tražene uvjete prije isteka roka iz pisma očekivanja te dostavi dokaze, razmotriti izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje dijela naznačene djelatnosti.

Filozofski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku dostavio je Agenciji, dana 2. travnja 2019. godine, Akcijski plan uklanjanja nedostataka na poslijediplomskom sveučilišnom studiju Pedagogija i kultura suvremene škole Filozofskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku (KLASA: 602-04/19-03/51; URBROJ: 2158-83-06-19-1, od 19. ožujka 2019. godine).

Agencija je 25. svibnja 2021. godine uputila Filozofskom fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku dopis (KLASA: 60'2-04/17-04/0009; URBROJ. 355-06-02-21-0034) u kojem ih je obavijestila o isteku roka za uklanjanje nedostataka određenog pismom očekivanja te zatražila dostavu odgovarajućih dokaza o uklanjanju nedostataka utvrđenih u pismu očekivanja.

Filozofski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera se očitovalo na navedeni dopis (KLASA: 602-04/21-01/15; URBROJ: 2158-83-06-21-1, od 8. lipnja 2021. godine) te dostavilo traženo izvješće koje je Akreditacijski savjet razmatrao na svojoj 128. sjednici održanoj 29. lipnja 2021. godine. Akreditacijski savjet je donio mišljenje da se od visokog učilišta zatraži dopuna izvješća u kojem će se uključiti i podaci o primjeni preporuka odnosno uklanjanju nedostataka te odgovarajući dokazi za razdoblje od veljače 2020. do srpnja 2021. godine s obzirom da je Izvješće koje je dostavio Filozofski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku (KLASA: 643-02/20-01/3; URBROJ: 2158-83-02-20-2) izrađeno u veljači 2020. godine.

Filozofski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku je dostavio Izvješće o ostvarenim rezultatima Akcijskog plana za unapređenje kvalitete koje se odnosi na poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studijski program Pedagogija i kultura suvremene škole za razdoblje od 2018. do 2021. godine (KLASA. 602-04/21-04/73; URBROJ: 2158-83-03-21-1, od 3. srpnja 2021. godine).

Svu zaprimljenu dokumentaciju koju je dostavio Filozofski fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku je Akreditacijski savjet razmatrao na svojoj 130. sjednici, održanoj 13. rujna 2021. godine, te je donio mišljenje o ispunjavanju uvjeta traženih pismom očekivanja. Naime, Akreditacijski savjet je utvrdio da je Filozofski fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku poduzeo mjere i aktivnosti u svrhu uklanjanja nedostataka iz izvješća stručnog povjerenstva te proveo preporuke za poboljšanje naznačene u izvješću stručnog povjerenstva te je Filozofski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku za sve navedeno dostavio odgovarajuće dokaze.

Akreditacijski savjet je utvrdio je da je Fakultet, između ostalog, proveo i sljedeća poboljšanja:

- povećan je broj objavljenih radova u međunarodno recenziranim časopisima te je dostavljen popis objavljenih radova,
- nastavnicima koji rade na doktorskom studiju omogućena je financijska potpora za suautorsko objavljivanje znanstvenih radova s doktorandima u međunarodno recenziranih časopisima, za uključivanje u međunarodne istraživačke mreže te za sudjelovanje na međunarodnim konferencijama i za njihovu organizaciju,
- na Fakultetu se provodi nekoliko znanstvenih i stručnih projekata (između ostalog, znanstveni projekt HRZZ -a (IP -2018 -01 -8363) *Stručno usavršavanje učitelja u funkciji unapređenja rezultata učenja učenika osnovne škole u prirodoslovnom i matematičkom području*, znanstveni projekt HRZZ „Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti“ (DOK2020-01), znanstveni projekt HRZZ-a (UIP-2017- 05-8876) Hrvatski monitor nasilja, stručni projekt Kompetencijski standardi nastavnika, pedagoga i mentora koji financira Europska komisija i dr.),
- na sjednici Povjerenstva za stjecanje doktorata znanosti Poslijediplomskog studija Pedagogija i kultura suvremene škole, održanoj 8. travnja 2019. godine, donesena je odluka da se dio prihoda doktorskog studija usmjeri na znanstvena istraživanja koja se provode u suradnji sa studentima doktorskog studija,
- na temelju doktorske disertacije koja je prethodno obranjena, 2019. godine je objavljena knjiga na engleskom jeziku „*Pedagogical-linguistic analysis of the role of media: the aspect of childhood upbringing*“,
- u suradnji s dvije svjetski renomirane mreže akcijskih istraživača The Collaborative Action Research Network (CARN) i Action Learning, Action Research Association Ltd

(ALARA), organizirana je znanstvena konferencija „Imagine Tomorrow: Practitioner Learning for the Future“ koja se održala od 17. do 19. listopada 2019. godine u Splitu,

- organiziran je i međunarodni znanstveni kolokvij definiran Pravilima za izvedbu Poslijediplomskog sveučilišnog studija Pedagogija i kultura suvremene škole,
- na znanstvenom kolokviju naziva Kultura suvremene škole 16 je doktoranada izložilo preliminarne rezultate istraživanja u sklopu svojih doktorskih disertacija uz pomoć mentora. Na znanstvenom kolokviju održana su i predavanja međunarodno uglednih znanstvenika,
- U Studijskom programu je predviđeno da polaznici imaju mogućnost odabratи mentora tijekom prve studijske godine, a navedeno je preciznije definirano Pravilima za izvedbu Poslijediplomskog sveučilišnog studija Pedagogija i kultura suvremene škole.
- S obzirom na to da je 2018./2019. akademske godine upisana treća generacija na doktorskom studiju, mentori su već stekli određeno iskustvo u vođenju doktoranada. Od 11 nastavnika samo dvoje nije bilo u ulozi mentora.
- kako bi se proširio izbor mentora, dogovorena je suradnja s tri profesora sa Sveučilišta u Mariboru o preuzimanju uloge mentora. Osim toga, dogovorena je suradnja i s profesorima s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Odjela za kriminologiju i društvene znanosti, Sveučilište u Derbyju Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku, Odjela za matematiku, Medicinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku te Faculty of Education, University of Białystok, Poljska koji su također spremni preuzeti mentorstvo. Uz 11 nastavnika ulogu mentora može preuzeti još osam suradnika, od čega je četiri zaposleno na stranim sveučilištima. Ukupan broj mentora je 19. Od navedenih osam znanstvenika četiri ih je već imenovano mentoriga.
- održavanje nastave predviđeno je samo subotom, a svi polaznici nove generacije upisane 2018./2019. godine obaviješteni su o mogućnosti razgovora s njihovim poslodavcima ako navedeno smatraju potrebnim,
- u vezi s preporukom da se polaznicima osigura veći uvid u povijesni razvoj akademije te etički aspekt znanstvenih istraživanja i pisanja održana su izlaganja u okviru obveznih kolegija Metodologija pedagoškog istraživanja i statistika te Suvremena pedagoškska znanost.
- Na mrežnoj stranici Fakulteta postavljeni su sadržaji o doktorskom studiju na engleskom jeziku. Za polaznike u Hrvatskoj izrađen je Vodič kroz studij na hrvatskom jeziku, a za inozemne polaznike objavljena je verzija na engleskom jeziku.
- prilikom upisa nove generacije polaznika obavijesti će, osim na mrežnoj stranici studija, biti poslane putem društvenih mreža i na suradničku ustanovu u inozemstvu (Sveučilište u Mariboru).
- profesori koji su suradnici ili voditelji projekata obavještavaju studente o mogućnostima suradnje. Osim toga, na sastanke istraživačkog tima u projektu HRZZ-a (IP-2018-01-8363) pozvani su i polaznici Poslijediplomskog sveučilišnog studija Pedagogija i kultura suvremene škole koji su izrazili interes za sudjelovanje u projektnim aktivnostima. Dvije doktorandice povezale su teme svojih doktorskih disertacija s projektom i obranile ih. Na projektu HRZZ-a Hrvatski monitor nasilja kao suradnik uključen je doktorand.
- kako bi se ispunila preporuka o uvođenju dodatnih postupaka za slučajevе poput promjene mentora prije odobrenja teme doktorske disertacije ili imenovanja komentora tijekom istog razdoblja, izmijenjena su Pravila za izvedbu Poslijediplomskoga sveučilišnog studija Pedagogija i kultura suvremene škole.

- o mentorima-savjetnicima odlučuju sami polaznici. Dogovore između studenata i mentora-savjetnika formalno potvrđuje Vijeće doktorskog studija. Procedura zamjene mentora - savjetnika znatno je pojednostavljena i temelji se na dogovoru između potencijalnih mentora i studenata. Vijeće doktorskog studija u pravilu prihvata dogovorenou suradnju čime se poštaje znanstvena autonomija polaznika i mentora.
- u slučaju kad polaznici ne mogu samostalno pronaći odgovarajućeg mentora, u tome im pomaže voditelj studija ili Vijeće doktorskog studija.
- kako bi se ispunila preporuka da se od studenata traži obvezatan plan istraživanja od samog početka doktorskog studija, Fakultet već prilikom upisa traži od pristupnika esej u kojem će izraziti svoj znanstveni interes. Na temelju tih informacija i kroz razgovor i zadatke koje su dobili u uvodnim kolegijima studenti su tijekom prvog semestra odredili radne naslove tema i planove doktorskog istraživanja. Ti se planovi zatim razrađuju u suradnji sa mentorima-savjetnicima i javno prezentiraju na susretima koji su bili predviđeni rasporedom.
- na stranici Fakulteta dostupni su sadržaji na engleskom jeziku. Osim toga, izrađen je Vodič kroz studij na engleskom jeziku,
- u Pravilima za izvedbu Poslijediplomskog sveučilišnog studija navedena je mogućnost priznavanja ECTS bodova studentima koji su završili poslijediplomski znanstveni studij za stjecanje akademskog stupnja magistra znanosti prema prijašnjim propisima, studentima koji su završili poslijediplomski specijalistički studij te studentima koji su položili ispitu na nekom drugom srodnom poslijediplomskom sveučilišnom studiju u zemlji ili inozemstvu u skladu sa Zakonom. Studentu se priznaje prethodno postignuće, odnosno ranije položeni kolegiji. Prilikom prelaska s drugih srodnih doktorskih studija polaznicima su priznati položeni kolegiji i stečeni ECTS bodovi te im je omogućen uspješan nastavak studiranja.
- na sjednici Povjerenstva za stjecanje doktorata znanosti donesena je odluka da se umjesto klasičnog polaganja razlike ispita polaznicima nove generacije omogući individualno savjetovanje u trajanju od tri sata u okviru razlikovnih kolegija. Navedeno savjetovanje odnosi se na pomoć polaznicima u izradi istraživačkog nacrta. Time je Fakultet umjesto ispita uveo praksu dopunske, individualne pomoći studentima koji nisu završili diplomski studij pedagogije.
- na sjednici Povjerenstva za stjecanje doktorata znanosti doktorskog studija održanoj 8. travnja 2019. godine predložene su izmjene Pravila za izvedbu Poslijediplomskog sveučilišnog studija koje su usvojene na sedmoj sjednici Fakultetskog vijeća u akademskoj 2018./2019. godini održanoj 8. svibnja 2019. godine te se kontrola kvalitete napredovanja doktorskih disertacija vrši kroz nekoliko ključnih točaka: a) za vrijeme prvog semestra prve godine studija studenti trebaju pripremiti pisanu radnu verziju plana istraživanja b) tijekom drugog semestra prve godine studija studenti trebaju održati prezentaciju svojih radnih planova istraživanja, c) za vrijeme druge godine studija studenti trebaju napisati, prijaviti i obraniti temu doktorske disertacije, d) na trećoj studijskoj godini polaznici trebaju prezentirati preliminarne rezultate svog istraživanja na dva tematska znanstvena kolokvija. Uvođenjem tih točaka postignuto je da su svi polaznici počeli raditi na svojim temama od početka studija, da ih je većina prezentirala teme doktorskih disertacija prije početka druge godine studija, a dvije polaznice obranile su teme u prvom semestru druge godine studija.
- izmijenjena su Pravila za izvedbu PSS -a te je osnovano tročlano Povjerenstvo za praćenje kvalitete Poslijediplomskog sveučilišnog studija Pedagogija i kultura suvremene škole kao stalno tijelo Povjerenstva za stjecanje doktorata znanosti doktorskog studija koje skrbi o kvaliteti nastave i mentorskog rada te rješava žalbe studenata i nastavnika, probleme u vezi s nastavom i druge probleme koji se mogu javiti za vrijeme studija.

- Povjerenstvo za praćenje kvalitete provodi anonimnu evaluaciju nastave i mentororskog rada na kraju svake akademске godine te o rezultatima evaluacije podnosi pisani izvještaj Povjerenstvu za stjecanje doktorata znanosti doktorskog studija. U slučaju žalbi studenata i nastavnika Povjerenstvo za praćenje kvalitete podnosi pisani izvještaj s prijedlogom mjera Povjerenstvu za stjecanje doktorata znanosti doktorskog studija.
- prihvaćanjem izmjena i dopuna studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija Pedagogija i kultura suvremene škole većim od 20% jasno su opisani ishodi učenja za svaki kolegij pojedinačno (obvezni i izborni kolegiji). U novom Studijskom programu doktorskog studija uz svaki kolegij navedeni su ishodi koji su povezani s nastavnim metodama, aktivnostima učenja i metodama procjene. Te promjene su primijenjene u Izvedbenom planu nastave za 2018./2019. akademsku godinu.
- provedena je analiza svih ishoda te je izrađena mapa ishoda učenja koja je također uključena u Izvedbeni plan nastave za 2019./2020. akademsku godinu.
- doktorandi tijekom studija sustavno rade na ishodima koji su u skladu s osmom razinom kvalifikacijskog okvira. Teme doktorskih istraživanja u velikoj su mjeri vezane uz kolegije na doktorskom studiju, tako da su ishodi učenja i na taj način usklađeni s predviđenim ishodima studija. U Obrascu 3 navedeni su sljedeći ishodi, čiju je ostvarenost potrebno procijeniti i objasniti: kreiranje i vrednovanje novih činjenica, pojmova, postupaka, principa i teorija u području znanstvenih istraživanja, samostalna primjena visokospecijaliziranih znanja, vještina i metoda za integriranje različitih područja, samostalno upravljanje vlastitim znanstvenoistraživačkim aktivnostima, preuzimanje etičke i društvene odgovornosti pri provedbi istraživanja.
- Fakultet se povezao s tri istraživačke mreže: Association for Teacher Education in Europe (ATEE), Collaborative Action Research Network (CARN) Action Learning, Action Research Association Ltd (ALARA). S mrežama CARN i ALARA organizirana je svjetska konferencija akcijskih istraživača na kojoj je sudjelovalo više od 165 sudionika iz 31 zemlje s pet kontinenata. Šest studenata i četiri nastavnika doktorskog studija sudjelovalo je na toj konferenciji. Pri tome su imali mogućnost upoznati se s brojnim renomiranim autorima koji se bave akcijskim istraživanjima i akcijskim učenjem, predstavnicima tri svjetske mreže akcijskih istraživača (CARN, ALARA i ARNA), urednicima i članovima uredništva dva renomirana svjetska časopisa Educational Action Research (najvažniji svjetski časopis koji se bavi akcijskim istraživanjima, drugi kvartil) i European Journal of Teacher Education (prvi kvartil).
- s urednicom časopisa European Journal of Teacher Education Mariom Assunção Flores, University of Minho, Portugal dogovorena je dodatna suradnja koja je ostvarena i kroz održano predavanje za doktorande pod naslovom "How to publish in top journals" 19. veljače 2021. godine.
- od 2020. godine Filozofski fakultet učlanjen je u dvije akademске mreže: ATEE i CARN. Članstvo u te dvije mreže je omogućilo Fakultetu povoljnije uvjete sudjelovanja na konferencijama tih organizacija te objavljivanje u međunarodno recenziranim časopisima kojima članovi s priloženih popisa imaju besplatan pristup.
- ostvarena je mobilnost nastavnika na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Mariboru u okviru Erasmus+ program mobilnosti u akademskoj godini 2017./2018.
- potpisana je znanstvena suradnja s Odsjekom za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru koja se, između ostalog, odnosi na mentorstvo polaznicima Poslijediplomskog sveučilišnog studija Pedagogija i kultura suvremene škole. Za sudjelovanje u mentorstvu spremnost je izrazilo tri profesora iz Maribora.

- U sklopu projekta INOVUP profesor doktorskog studija održao je izlaganje na temu "Flipped learning in higher education teaching" na Filozofskom fakultetu u Mariboru i dr.

Uzimajući u obzir sve prethodno navedeno, Akreditacijski savjet je mišljenja kako bi Fakultetu trebalo izdati potvrdu o ispunjavanju uvjeta za obavljanje dijela djelatnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Pedagogija i kultura suvremene škole* na Filozofskom fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku.

Predlaže se naknadno praćenje navedenog dijela djelatnosti vrednovanog visokog učilišta kako bi se utvrdilo unaprjeđenje kvalitete sukladno preporukama proizašlim iz postupka reakreditacije.

Stoga, temeljem članka 22. stavka 3. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09) te uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta, doneseno na 130. sjednici, održanoj dana 13. rujna 2021. godine, Agencija za znanost i visoko obrazovanje preporuča ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje:

- 1. Izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje dijela djelatnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Pedagogija i kultura suvremene škole* na Filozofskom fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku.**
- 2. Naknadno praćenje dijela djelatnosti iz točke 1. Filozofskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku koje obuhvaća sljedeće:**
 - donošenje akcijskog plana u cilju unapređenja kvalitete **u roku od 6 mjeseci od dana dostavljanja potvrde** i dostavljanje akcijskog plana Agenciji te
 - izvještavanje Agencije **jednom godišnje** o realizaciji akcijskog plana, uključujući ažuriranje uvjeta izvođenja u informacijskom sustavu kojeg koristi Agencija.

Dostaviti:

1. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
n/p ministra, prof.dr.sc. Radovan Fuchs, Donje Svetice 38, Zagreb,
2. Filozofski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku,
n/p dekana, izv.prof.dr.sc. Ivan Trojan, L. Jagera 9, Osijek,
3. Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku,
n/p rektora, prof.dr.sc. Vlado Guberac, Trg Sv. Trojstva 3, Osijek,
4. Pismohrana, ovdje.